

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Prop. 66 L

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om Innovasjon Norge
(ansvarsforhold og forvaltning)

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	3.5.1	Gjeldende rett	13
			3.5.2	Forslag i høringsbrevet	13
2	Bakgrunn for lovforslaget	6	3.5.3	Høringsinstansenes syn	13
			3.5.4	Stortingets vedtak 466, 19. januar 2016	15
3	Nærmere om forslagene til endringer	9	3.5.5	Departementets vurdering	15
3.1	Eiernes innskudd	9	3.6	Styrenes sammensetting m.m.	16
3.1.1	Gjeldende rett	9	3.6.1	Gjeldende rett	16
3.1.2	Forslag i høringsbrevet	9	3.6.2	Forslag i høringsbrevet	16
3.1.3	Høringsinstansenes syn	9	3.6.3	Høringsinstansenes syn	17
3.1.4	Departementets vurdering	9	3.6.4	Stortingets vedtak 467, 19. januar 2016	17
3.2	Selskapets finansiering	9	3.6.5	Departementets vurdering	17
3.2.1	Gjeldende rett	9	3.7	Flertallskrav ved økning av eiernes forpliktelser	18
3.2.2	Forslag i høringsbrevet	10	3.7.1	Gjeldende rett	18
3.2.3	Høringsinstansenes syn	10	3.7.2	Forslag i høringsbrevet	18
3.2.4	Departementets vurdering	10	3.7.3	Høringsinstansenes syn	18
3.3	Eiernes ansvar	10	3.7.4	Departementets vurdering	18
3.3.1	Gjeldende rett	10			
3.3.2	Forslag i høringsbrevet	11	4	Økonomiske og administrative konsekvenser	20
3.3.3	Høringsinstansenes syn	11			
3.3.4	Stortingets vedtak 468, 19. januar 2016	11	5	Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget...	22
3.3.5	Departementets vurdering	12			
3.4	Selskapets virkemidler	12			
3.4.1	Gjeldende rett	12			
3.4.2	Forslag i høringsbrevet	13			
3.4.3	Høringsinstansenes syn	13			
3.4.4	Departementets vurdering	13			
3.5	Selskapets ledelse	13			
				Forslag til lov om endringer i lov om Innovasjon Norge (ansvarsforhold og forvaltning)	28

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Prop. 66 L

(2015–2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om Innovasjon Norge (ansvarsforhold og forvaltning)

*Tilråding fra Nærings- og fiskeridepartementet 4. mars 2016,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Nærings- og fiskeridepartementet legger med dette fram forslag til endringer i lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge. Hensikten med endringene er å skape bedre rammer for eierstyring, forvaltning og utvikling av Innovasjon Norge. Endringene vil legge til rette for at Innovasjon Norge kan tilpasse kompetanse og innsats ved kontorene rundt om i Norge til ulike behov i regionene.

Forslagene innebærer at styret i Innovasjon Norge (også omtalt som hovedstyret) får større handlingsrom til å utforme kundekontakt, saksbehandling og beslutningssystem til det beste for gründere, bedrifter og innovasjons- og næringsmiljøer.

Innovasjon Norges formål om å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet ligger fast. Det samme gjelder kravene om at styret må påse at selskapet har en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene og kravene om at selskapet skal delta i regionale prosesser og regionale partnerskap. Det foreslås presiseringer i loven for å sikre at oppdrag kan legges direkte til Innovasjon Norge.

Departementet foreslår å oppheve lovbestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styrer. Dette vil legge til rette for at selskapet kan finne den beslutningsstrukturen som best ivaretar kravene til god saksbehandling. Det vil også gi selskapet mulighet til å organisere kundekontakt og interne ressurser slik at de tilpasses ulike behov i regionene.

Videre foreslår departementet at selskapet blir mer ansvarlig for egne forpliktelser i tråd med hovedregelen for sektorpolitiske selskaper. Departementet foreslår også enkelte andre endringer for å redusere ulikheter mellom lov om Innovasjon Norge og alminnelig selskapslovgivning.

Særlovgivningen for Innovasjon Norge vil med disse endringene bli mer lik den alminnelige selskapslovgivningen og de alminnelige prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Selskapet vil i større grad kunne drives etter alminnelige selskapsrettslige prinsipper med klare ansvarslinjer mellom de ulike organene i selskapet. Endringene i lov om Innovasjon Norge vil ikke medføre behov for endringer i andre lover.

2 Bakgrunn for lovforslaget

I Prop. 89 L (2014–2015) *Endringer i lov om Innovasjon Norge (eierforhold og forvaltning av selskapet)* foreslo departementet en rekke endringer i lov om Innovasjon Norge. Stortinget behandlet lovforslaget 19. januar 2016 og fattet følgende vedtak i samsvar med næringskomiteens innstilling, jf. Innst. 131 L (2015–2016):

«*Vedtak 463*

Prop. 89 L (2014–2015) Endringer i lov om Innovasjon Norge (eierforhold og forvaltning av selskapet) sendes tilbake til regjeringen.

Vedtak 464

Stortinget ber regjeringen legge frem en ny proposisjon om endringer i lov om Innovasjon Norge.

Vedtak 465

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at dagens eierstruktur i Innovasjon Norge beholdes.

Vedtak 466

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at lovfesting av regionale styrer i Innovasjon Norge opphører.

Vedtak 467

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at Innovasjon Norge skal ha et styre på minst 9 medlemmer.

Vedtak 468

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at eiernes ansvar for økonomiske forpliktelser i Innovasjon Norge begrenses i tråd med forslaget i Prop. 89 L (2014–2015) Endringer i lov om Innovasjon Norge (eierforhold og forvaltning av selskapet).»

Stortingets anmodning i vedtak 465 er fulgt opp ved at det i denne proposisjonen ikke foreslås endringer i § 2 som regulerer eierstrukturen i Innovasjon Norge.

Stortingets anmodning i vedtak 466 følges opp ved å videreføre forslaget i Prop. 89 L (2014–2015) om endringer i §§ 13 og 14 som innebærer en opp-

heving av kravet om at selskapet skal ha regionale styrer.

Stortingets anmodning i vedtak 467 er fulgt opp i forslag til endring i § 14, første ledd.

Stortingets anmodning i vedtak 468 er fulgt opp med utgangspunkt i en videreføring av forslaget i Prop. 89 L (2014–2015) om endring i § 9, men med en mindre justering av dette forslaget for å sikre at Innovasjon Norges ordninger kan innrettes i tråd med reglene for offentlig støtte som følger av EØS-avtalen.

Departementets vurdering er at Stortingets anmodning om endringer i all hovedsak er belyst i den alminnelige høringen forut for Prop. 89 L (2014–2015). Anmodningen om videreføring av dagens eierstruktur nødvendiggjør imidlertid en del lovtekniske endringer i forhold til Prop. 89 L (2014–2015). Departementet ser også behov for en justering fra Prop. 89 L (2014–2015) om endringer i § 9 *Eiernes ansvar*. I Prop. 89 L (2014–2015) ble minstetallet eiervalgte styremedlemmer i lovens § 14, første ledd foreslått redusert fra 6 til 5. Stortingets anmodning om et lovfestet minstantall på 9 eiervalgte styremedlemmer, er i tråd med størrelsen på sittende hovedstyre. Ansatteoppnevnte medlemmer kommer i tillegg.

Forberedelsene til Prop. 89 L (2014–2015) ble gjort fra våren 2014 til fremleggelse 10. april 2015. Et høringsbrev om forslag til endringer i lov om Innovasjon Norge ble utarbeidet av Nærings- og fiskeridepartementet, som forvalter av denne loven. Fylkeskommunene har som eiere i Innovasjon Norge blitt involvert i forberedelsene gjennom fylkesordførers arbeidsutvalg og Samarbeidsforum for Innovasjon Norge. I samarbeidsforumet møtes alle fylkeskommunene og alle departementer som gir oppdrag til Innovasjon Norge. Det har i tillegg blitt utvekslet innspill og holdt jevnlige møter mellom departementet og fylkeskommunenes administrative eiergruppe. Her er hovedproblemstillingene belyst og det er samarbeidet om bestillinger av to eksterne vurderinger av selskapsrettslige spørsmål. Det er ført dialog med selskapet når det gjelder reguleringer og fastsettelse av egenkapitalen i selskapet i tillegg til at det er innhentet eksterne råd.

Nærings- og fiskeridepartementet sendte forslaget til lovendringer på høring 24. oktober 2014. Forslaget ble forelagt følgende høringsinstanser:

Departementene

Fylkesmannsembetene
Kompetansesenter for distriktsutvikling
Norges forskningsråd
Patentstyret

Sametinget

Fylkeskommunene
Oslo kommune

ENOVA
Garantiinstituttet for Eksportkreditt
Innovasjon Norge
Intpow
Intsok
Norges sjømatråd
Norsk design og arkitektursenter
Siva
Standard Norge
Universiteter og høyskoler

Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bedriftsforbundet
Finans Norge
Fraktefartøyenes Rederiforening
Hovedorganisasjonen Virke
IKT Norge
Innovasjon Norge – fagforeninger
Kommunesektorens organisasjon
Landsorganisasjonen i Norge
Norges Bondelag
Norges Fiskarlag
Norges Kystfiskarlag
Norges Rederiforbund
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Lastebileierforbund
Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse
Norsk Venturekapitalforening
Norske Sjømatbedrifters Landsforening
Næringslivets Hovedorganisasjon
Unio
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Høringsfristen gikk ut 19. desember 2014. Det kom inn 53 høringssvar. Følgende høringsinstanser hadde realitetsmerknader:

Helse- og omsorgsdepartementet

Klima- og miljødepartementet
Utenriksdepartementet

Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Vestfold

Sametinget

Høgskolen Nord-Trøndelag
Høgskolen Ålesund
Innovasjon Norge
Siva

Akershus fylkeskommune
Aust-Agder fylkeskommune
Buskerud fylkeskommune
Finnmark fylkeskommune
Hedmark fylkeskommune
Hordaland fylkeskommune
Kristiansand kommune
Møre og Romsdal fylkeskommune
Nordland fylkeskommune
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Oslo kommune
Rogaland fylkeskommune
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Telemark fylkeskommune
Vest-Agder fylkeskommune
Vestfold fylkeskommune
Østfold fylkeskommune

Abelia
Akademikerne
Finansforbundet Innovasjon Norge
IKT Norge
Innovasjon Norges lokale fagforeninger
Landsorganisasjonen i Norge
Lyse Energi
Nordland fylkes fiskarlag
Norges Bondelag
Norges Fiskarlag
Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon
Norges Rederiforbund
Norsk Redaktørforening
Næringslivets Hovedorganisasjon

Følgende høringsinstanser hadde ingen merknader:

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Forsvarsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Samferdselsdepartementet

Norsk Venturekapitalforening

De relevante delene av høringssvarene sett i lys av Stortingets vedtak den 19. januar 2016, er behandlet under de enkelte punktene i denne proposisjonen. Prop. 89 L (2014–2015) gir en oppsummering av høringen også for andre deler av det opprinnelige høringsforslaget.

I forberedelsen av denne proposisjonen er fylkeskommunene og Innovasjon Norge involvert

gjennom møter og brev. Tilbakemeldingene fra denne dialogen er gjengitt under de relevante forslagene til endringer. Særlig er konsekvensene av opprettholdelse av forslaget om oppheving av § 28 c *Krav om enstemmighet* grundigere belyst i dialogen med fylkeskommunene og Innovasjon Norge enn i den opprinnelige høringen. § 28 c stiller krav om enstemmighet fra samtlige eiere når en beslutning innebærer en økning av eiernes forpliktelser. Konsekvensene av en oppheving av § 28 c ble for øvrig også nærmere belyst i svarbrev til Stortingets næringskomité 17. og 25. november 2015 i forbindelse med komitebehandlingen av Prop. 89 L (2014–2015).

Etter departementets vurdering har det ikke vært behov for en ny alminnelig høring før framleggelse av denne proposisjonen.

3 Nærmere om forslagene til endringer

3.1 Eiernes innskudd

3.1.1 Gjeldende rett

Etter lov om Innovasjon Norge § 7 fastsettes eierens innskudd i selskapet i vedtektene og vedtas av foretaksmøtet. Senere endringer av innskuddet vedtas av foretaksmøtet. Dagens lov har ikke bestemmelser om utbytte fra selskapet. Den har heller ikke nærmere bestemmelser om selskapets egenkapital. Det er gitt nærmere føringer for egenkapital og utbytte for enkelte av ordningene som er lagt til Innovasjon Norge, blant annet gjennom Stortingets behandling av de årlige budsjettproposisjonene.

3.1.2 Forslag i høringsbrevet

Departementet foreslo å endre loven slik at selskapet i større grad får ansvar for egne forpliktelser, jf. forslaget om å begrense eieransvaret for selskapet under punkt 3.3. I høringsbrevet ble det dermed foreslått innført likelydende bestemmelser for Innovasjon Norge som for statsforetak når det gjelder krav til egenkapital og nærmere bestemmelser for innskudd i selskapet og utdeling av utbytte. Statsforetaksloven §§ 12, 14, 15, 16 og 17 ble lagt til grunn for de foreslåtte endringene, med korresponderende nye §§ 7 a, b, c, d og e i lov om Innovasjon Norge.

3.1.3 Høringsinstansenes syn

To høringsinstanser har merknader til forslaget om nye §§ 7 a, b, c, d og e. *Innovasjon Norge* har hatt en relativt omfattende behandling av endringene som følger med at selskapet i større grad får ansvaret for egne forpliktelser, jf. endringsforslaget til § 9 under punkt 3.3. Disse merknadene vil også ha relevans for forslaget om nye §§ 7 a, b, c, d og e. *Innovasjon Norge* er positive til forslagene til endringer. *Næringslivets Hovedorganisasjon* etterlyser en utdyping av om innføring av utbyttebestemmelser og om selska-

pets anledning til å bygge opp egenkapital fra bevilgningene, kan bety at Innovasjon Norge i større grad enn i dag skal generere økonomiske overskudd.

3.1.4 Departementets vurdering

Departementet foreslår å begrense eieransvaret for selskapets forpliktelser, jf. endringsforslaget til § 9 under punkt 3.3. Hvis selskapet i større grad blir ansvarlig for egne forpliktelser, bør det stilles krav til at selskapet har en forsvarlig egenkapital og gis nærmere bestemmelser for innskudd i selskapet og utdeling av utbytte. De foreslåtte endringene i loven innebærer ingen endringer i formålet til Innovasjon Norge som et sektorpolitisk selskap med samfunnsmessige mål. Departementet viser til at for de fleste statseide selskaper med sektorpolitiske mål følger ansvarsregulering i ordinær selskapslovgiving, henholdsvis statsforetaksloven og aksjeloven. Dette er selskapsformer som har begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Det er imidlertid ikke behov for å ha en egen regulering i lov om Innovasjon Norge om eiernes innskudd ved selskapets stiftelse slik det er gjort i statsforetaksloven § 13. Det vil i tillegg til reguleringen av selskapets egenkapital være behov for å regulere egenkapital tilhørende enkelte av ordningene, herunder låneordningene. Egenkapital tilhørende ordningene reguleres nærmere som en del av administrative bestemmelser for oppdragene.

3.2 Selskapets finansiering

3.2.1 Gjeldende rett

Etter lov om Innovasjon Norge § 8 kan selskapet finansiere sin virksomhet ved lån, garantier og tilskudd fra staten, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Videre kan selskapet ha inntekter fra næringslivet og andre private aktører. Den som finansierer virksomheten, kan fastsette nærmere vilkår for bruk av midlene.

3.2.2 Forslag i høringsbrevet

Det ble foreslått en presisering i § 8 av at oppdragsgiver setter vilkårene for oppdraget ved offentlig finansiering av selskapets virksomhet.

3.2.3 Høringsinstansenes syn

Av 53 høringsinstanser har *Næringslivets Hovedorganisasjon og Innovasjon Norge* merknader om endringene som gjelder fylkeskommunenes anledning til å legge oppdrag direkte til Innovasjon Norge. *Næringslivets Hovedorganisasjon* mener at det bør vurderes av hver enkelt oppdragsgiver om et oppdrag skal legges til Innovasjon Norge eller andre. De ønsker at flere av oppdragene legges ut på anbud og at dette reflekteres i §§ 8, 9, 10 og 11, uten at de foreslår konkrete endringer for å ivareta dette.

Innovasjon Norge er bekymret for at oppdragsgivere kan få en uinnskrenket rett til å kreve tjenester fra selskapet uten at de bidrar med tilstrekkelig finansiering. De foreslår at det innføres en lovhjemmel i § 8 om at departementet kan gi nærmere regler for å forhindre dette.

3.2.4 Departementets vurdering

Departementet mener at det er viktig å få fram at oppdrag finansiert av offentlige aktører hviler på et lovfestet grunnlag som presiserer at det er den offentlige oppdragsgiveren som setter vilkårene for oppdraget. Innovasjon Norge er et virkemiddel for staten og fylkeskommunene. Når oppdragsgivere får rett til å tildele Innovasjon Norge oppdrag og når Innovasjon Norge har plikt til å utføre slike oppdrag, vil det ikke foreligge en gjensidig bebyrdende avtale i anskaffelsesregelverkets forstand. Selv om det er knyttet en viss usikkerhet til avgrensingen av anskaffelsesregelverkets anvendelsesområde for visse former for samarbeid i offentlig sektor, mener departementet at lovendringsforslagene for §§ 8 og 10 sammenholdt med selskapets formålsbestemmelse i gjeldende § 1, vil innebære at anskaffelsesregelverket ikke kommer til anvendelse for fylkeskommunenes oppdrag til Innovasjon Norge. Forholdet til anskaffelsesregelverket ble ikke tematisert i forbindelse med at fylkeskommunene kom inn på eiersiden i 2010.

Når det gjelder *Næringslivets Hovedorganisasjons* merknad om at oppdrag bør legges ut på anbud, vil dette være en avveining mellom ønsket om at private skal kunne produsere tjenester på vegne av det offentlige og et ønske om forenkling

og effektivitet i offentlig sektor. En utlysning av oppdragene kan medføre betydelig merarbeid for den enkelte fylkeskommune. De offentlige oppdragsgiverne står imidlertid fritt til å benytte andre aktører enn Innovasjon Norge, dersom dette er i tråd med føringene for de bevilgede midlene som oppdraget finansieres av.

Den enkelte oppdragsgiver er ansvarlig for å finansiere de oppdrag som legges til selskapet.

3.3 Eiernes ansvar

3.3.1 Gjeldende rett

Eiernes ansvarsregulering i lov om Innovasjon Norge § 9 har i dag en slik formulering:

«Eierne er ansvarlige for selskapets forpliktelser. Dersom det oppstår forpliktelser for selskapet etter en låne- eller garantiordning, jf. § 10 nr. 1, som ikke kan dekkes av selskapet, er eierne pliktige til å tilføre den enkelte ordning ny kapital. Ved oppløsning av selskapet har eierne solidarisk plikt til å skyte inn midler i selskapet i den grad det er nødvendig for å gi øvrige fordringshavere dekning.»

I perioden fra etableringen av Innovasjon Norge og fram til eierskapet ble delt mellom staten og fylkeskommunene 1. januar 2010 var staten ansvarlig for selskapets garantiforpliktelser. Staten var også pliktig til å skyte inn midler i selskapet i den grad det var nødvendig for å gi øvrige fordringshavere dekning. Ansvarsreguleringen ble endret i sammenheng med at fylkeskommunene kom inn på eiersiden i Innovasjon Norge, jf. Ot.prp. nr. 10 (2008–2009) og Innst. O. nr. 30 (2008–2009). Gjeldende ansvarsregulering innebærer at staten og fylkeskommunene har felles ansvar for selskapets forpliktelser, og ved oppløsning av selskapet har staten og fylkeskommunene solidarisk plikt til å skyte inn midler i selskapet i den grad det er nødvendig for å gi øvrige fordringshavere dekning. Gjeldende regulering om eiernes forpliktelser for selskapet etter en låne- og garantiordning, som ikke kan dekkes av selskapet, ble innført i 2011 i sammenheng med det tidligere Kommunal- og regionaldepartementets forslag om en ny distriktsrettet garantiordning hvor fylkeskommunene vil være ansvarlig for eventuelle tap, jf. Prop. 39 L (2010–2011) og Innst. 211 L (2010–2011). For låne- og garantiordningen som er finansiert av fylkeskommunene, er ansvarsfordelingen ikke slik eierbrøken indikerer. Fylkeskommunene er ansvarlige for tap utover de avset-

ninger som skjer ved opprettelse av lån og garantier, etter en fordelingsnøkkel der andelen fylkeskommunene har av porteføljen pr. 31. desember, blir lagt til grunn uavhengig av hvor tapet har oppstått.

3.3.2 Forslag i høringsbrevet

Eieransvaret i lov om Innovasjon Norge § 9 ble foreslått endret slik at selskapet blir ansvarlig for selskapets forpliktelser, med unntak av at den enkelte oppdragsgiver skal være ansvarlig for låne- og garantiordningene. Gjeldende bestemmelse om eiernes solidaransvar ble dermed også foreslått opphevet.

Oppløsning av selskapet er ikke regulert i gjeldende lov. Departementet foreslo at det i § 9 skulle henvises til statsforetakslovens bestemmelser om oppløsning.

3.3.3 Høringsinstansenes syn

20 av 53 høringsinstanser har merknader til forslaget om begrensinger i eieransvaret. Av disse er 16 positive. Alle de 15 fylkeskommunene, som har gitt hørings svar om dette, er positive. *Innovasjon Norge* er også i utgangspunktet positiv til forslaget. *De ansattes organisasjoner i Innovasjon Norge* er imidlertid negative til forslaget. *Norges Rederiforbund* skriver at det er uklart hvordan endringer i ansvarsbestemmelsen bidrar til å videreutvikle *Innovasjon Norge*. *Næringslivets Hovedorganisasjon* mener at ansvarsbegrensningens konsekvenser for mottakerne av *Innovasjon Norges* tjenester bør synliggjøres bedre.

Innovasjon Norge er i sitt svar enig i at eieransvaret kan begrenses, men mener at oppdragsgiverne også bør garantere for forpliktelsene ved de ulike egenkapitalvirkemidlene som legges til selskapet. *Innovasjon Norge* foreslår en endring i lovteksten slik at det går tydeligere fram at oppdragsgiverne garanterer for alle forpliktelsene ved de nevnte ordningene. *Innovasjon Norge* er også opptatt av at de regnskapsførte pensjonsforpliktelsene i selskapet kan øke betraktelig som følge av ventede endringer i standardene for regnskapsføring.

De ansattes organisasjoner i Innovasjon Norge er sterkt imot at eierne ikke lenger skal være ansvarlige for selskapets forpliktelser, medregnet selskapets pensjonsforpliktelser. *Finansforbundet i Innovasjon Norge* skriver at:

«Dette forslaget vurderes som svært uheldig. *Innovasjon Norge* er forpliktet til å utføre opp-

drag fra de offentlige oppdragsgivere. Den foreslåtte modellen vil gi en skjevhet hvor oppdragsgiver setter premissene for inntjening og oppdrag som Innovasjon Norge er forpliktet til å følge, selv om dette ikke er i Innovasjon Norges interesse som selskap. I dag har Innovasjon Norge en kraftig underfinansiering av pensjonsforpliktelsene – mens øvrig gjeld er minimal – og den foreslåtte endringen vil således primært berøre de ansattes pensjoner. Risikoen i relasjon til de ansattes pensjoner vil fortsatt være tilstede selv om selskapet oppkapitaliseres, da eierne ikke er forpliktet til å tilføre ytterligere kapital ved senere behov. I motsetning til aksjeselskaper har ikke Innovasjon Norge mulighet for å hente inn kapital fra eksterne investorer, likeledes har selskapet begrensede muligheter for å kutte ut ikke lønnsomme oppgaver ettersom store deler av virksomheten er bestemt av oppdragsgiver. Man kan få en situasjon hvor et pålagt oppdrag vil være i strid med Innovasjon Norges interesse. Likeledes vurderes det som svært uheldig at selskapet selv skal ha ansvaret for å håndtere omstillingskostnader ved (normale) endringer i bevilgningene. Selskapet har ikke samme muligheter for å snu virksomheten mot andre mer lønnsomme forretningsområder som kommersielle bedrifter har, og vil således kunne få større utfordringer enn andre i en slik situasjon. Endelig vil en endring som gir Innovasjon Norge ansvar for egne forpliktelser kunne utfordre Innovasjon Norges rolle som en nøytral aktør. Basert på dette er vi sterkt uenige i den foreslåtte endringen.»

Akademikerne sentralt skriver i sitt innspill at:

«De ansatte i *Innovasjon Norge* er i dag tilknyttet pensjonsordningen til Statens pensjonskasse (SPK). Denne ordningen er garantert av staten»

Akademikerne forutsetter at endringer ikke skal medføre svekkelser i:

«de ansattes påløpte og fremtidige pensjonsrettigheter eller garantiordninger knyttet til disse.»

3.3.4 Stortingets vedtak 468, 19. januar 2016

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at eiernes ansvar for økonomiske forpliktelser i *Innovasjon Norge* begrenses i tråd med forslaget i Prop. 89 L (2014–2015), jf. vedtak 468.

I Innst. 131 L (2015–2016) gir næringskomiteen følgende bakgrunn for vedtaket:

«Komiteen støtter forslaget om at eierens ansvar for økonomiske forpliktelser begrenses, i tråd med regjeringens forslag i Prop. 89 L (2014–2015).»

I dialogen med de andre eierne og Innovasjon Norge om Stortingets vedtak er det ikke kommet innsigelser mot Stortingets anmodning eller departementets forslag til oppfølging av denne jf. vurderingene under.

3.3.5 Departementets vurdering

Det er departementets vurdering at eieransvaret for selskapets forpliktelser bør begrenses mer enn i dag, særlig gjelder dette eieransvaret for forpliktelser knyttet til driften av selskapet. Begrensninger i eieransvaret vil være i tråd med at ansvaret og virkemidlene for å forvalte selskapet er lagt til styret, jf. § 17 om hovedstyrets myndighet, og endringsforslaget om å gi selskapet større handlingsrom for organiseringen av selskapet gjennom å fjerne føringen om regionale styrer, jf. punkt 3.5.

Begrenset eieransvar er i tråd med selskapslovgivingen for aksjeselskap. Ved lov 20. desember 2002 nr. 88 ble det vedtatt lignende endringer i lov om statsforetak hvor statens ansvar ble endret til begrenset deltakeransvar etter mønster av aksjeloven. Begrenset deltakeransvar er dermed hovedregelen for statseide selskaper med sektorpolitiske mål.

Samtidig er det viktig å ta hensyn til selskapets låne- og garantiordninger, hvor Innovasjon Norge etter bestemmelsene i oppdragene vil kunne foreta disposisjoner som ikke bare er kommersielt begrunnet. I høringsbrevet og i Prop. 89 L (2014–2015) ble det foreslått å lovfeste at den enkelte oppdragsgiver var ansvarlig for forpliktelser knyttet til disse ordningene. Departementet mener det er behov for å justere forslaget i Prop. 89 L (2014–2015). Etter departementets vurdering bør lov om Innovasjon Norge endres slik at eventuelle skadevirkninger ved tap i låne- og garantiordninger avgrenses til den gjeldende ordning, samtidig som det åpnes for andre avgrensede tiltak enn eksplisitte garantier. Oppdragsgiver bør fremdeles være ansvarlig for at Innovasjon Norge kan ivareta sine forpliktelser knyttet til de låne- og garantiordningene som oppdragsgiveren har lagt til selskapet.

Etter departementets vurdering bør det ikke gjelde en lovfestet garanti for egenkapitalvirkemidlene. Her bør det eventuelt gis garantier knyttet til de enkelte ordningene, slik tilfellet er for ordningene med såkornfond. Det kan også gjennomføres andre tiltak for å avgrense skadevirkning

ger som følge av tap i egenkapitalvirkemidler eller lignende. For såkornfondene og andre fondsordninger som allerede er lagt til Innovasjon Norge, er det en forutsetning at eventuelle fremtidige tap utover tapsfond ikke skal belaste Innovasjon Norges regnskap og egenkapital.

Oppdragsgiverne setter i stor grad premissene for selskapets inntekter. Innovasjon Norge bør ha ansvaret for å håndtere omstillingskostnader ved normale endringer i bevilgningene. Ved omfattende endringer i selskapets virksomhet, som en konsekvens av endringer i finansieringen fra en eller flere av oppdragsgiverne, legges det til grunn at de ansvarlige for endringen bidrar til å dekke omstillingskostnader. Dette for å hindre at en eller flere oppdragsgivere påfører selskapet endringer som også gir utilsiktede konsekvenser for andre oppdragsgivere og selskapets måloppnåelse.

Endringene vil stille større krav til at selskapets ledelse løpende tilpasser virksomheten i tråd med utviklingen blant selskapets kunder og gjeldende rammer.

Dagens eiere i Innovasjon Norge vil fremdeles i siste omgang måtte garantere for de forpliktelser som selskapet har pådratt seg før de foreslåtte endringene trer i kraft.

Nivået på egenkapitalen når de foreslåtte endringene trer i kraft, og de ansattes pensjonsforhold blir nærmere omtalt under økonomiske og administrative konsekvenser av lovforslaget under punkt 4.

Bestemmelsen om oppløsning foreslås innført under lovens kapittel 7 som ny § 36 a.

3.4 Selskapets virkemidler

3.4.1 Gjeldende rett

Reguleringen av selskapets virkemidler i lov om Innovasjon Norge § 10 har i dag en slik formulering:

For å fremme formål som nevnt i § 1, kan selskapets midler brukes til:

1. *Finansiering, herunder tilskudds-, låne-, garanti- og egenkapitalordninger*
2. *Rådgiving og kompetansehevende tiltak*
3. *Nettverk og infrastruktur*
4. *Profilering av norsk næringsliv i utlandet*

Eierne kan gi nærmere regler om selskapets virkemidler gjennom foretaksmøtet.

For å fremme formålet i § 1 kan eierne gjennom foretaksmøtet tillegge selskapet å utføre oppgaver knyttet til forvaltningen av andre statlige

og regionale virkemidler, og kan i denne forbindelse fastsette nærmere regler om utøvelsen av slike oppgaver.

3.4.2 Forslag i høringsbrevet

Det ble foreslått å presisere i § 10 at Innovasjon Norge innenfor rammen av selskapets formål og hovedmål er forpliktet til å utføre oppdrag for fylkeskommunene. Dette gjelder også enkeltoppdrag fra fylkeskommunene såfremt det er innenfor formålet og Innovasjon Norge har kapasitet til det.

Benevnelsen av virkemidler ble foreslått justert i tråd med rolledelingen mellom Innovasjon Norge og Siva, i tillegg ble det foreslått en omformulering av *nettverk* til *nettverkstiltak*. Formuleringen *formål* ble foreslått endret til *formålet*.

3.4.3 Høringsinstansenes syn

Av 53 høringsinstanser har *Næringslivets Hovedorganisasjon* og *Innovasjon Norge* merknader til forslaget om endringene som gjelder fylkeskommunenes anledning til å legge oppdrag direkte til Innovasjon Norge. Departementet viser her til nærmere omtale under punkt 3.2.

Når det gjelder fjerningen av infrastruktur under opplistingen i § 10 om selskapets virkemidler, er *Abelia*, *Norges Bondelag* og *Siva* positive til det. *Norges Rederiforbund* er negative fordi endringen ikke gjør det klarere hva Innovasjon Norge kan gi støtte til eller ikke.

3.4.4 Departementets vurdering

I tråd med omtalen under punkt 3.2 om endringsforslag for § 8 ser departementet behov for å gjøre tilpasninger i denne bestemmelsen for å sikre at Innovasjon Norge blir forpliktet til å utføre oppdrag fra de offentlige oppdragsgiverne. Videre bør *formål* omformuleres til *selskapets formål*.

Departementet ser det ikke som nødvendig å gjøre de andre endringene i denne paragrafen som ble foreslått i høringen.

3.5 Selskapets ledelse

3.5.1 Gjeldende rett

Bestemmelsen om selskapets ledelse i lov om Innovasjon Norge § 13 har i dag en slik formulering:

Selskapet ledes av et hovedstyre og en administrerende direktør.

Selskapet skal ha regionale styrever som bemyndiges av hovedstyret og administrerende direktør.

De regionale styrene var opprinnelig ikke omtalt i loven. Lovfestingen av de regionale styrene ble vedtatt i sammenheng med at fylkeskommunene kom inn på eiersiden i Innovasjon Norge. Forslaget om lovfesting ble begrunnet som en direkte konsekvens av at man gikk fra én eier til å ha flere eiere, jf. Ot.prp. nr. 10 (2008–2009) og Innst. O. nr. 30 (2008–2009).

3.5.2 Forslag i høringsbrevet

Føringen om at selskapet skal ha regionale styrever ble foreslått opphevet slik at selskapet skulle stilles fritt til å beholde de regionale styrene eller velge en annen organisering av den interne beslutningsstrukturen.

I høringsbrevet ble det også vist til forslaget om å gi Innovasjon Norge større ansvar for egen virksomhet, jf. punkt 3.3 om eiernes ansvar.

3.5.3 Høringsinstansenes syn

Av 53 høringsinnspill har 30 merknader til forslaget. Ti høringsinstanser er positive til å fjerne føringen, blant disse er to fylkeskommuner. 17 høringsinstanser er negative til forslaget, blant disse er 11 fylkeskommuner.

Den gjennomgående argumentasjonen fra instansene som støtter en oppheving av lovfestingen av regionale styrever, er at selskapet selv bør ha fleksibilitet til å kunne utforme virksomheten.

Næringslivets Hovedorganisasjon skriver at dagens organisering gir:

«...dårlige forutsetninger for god eierstyring og selskapsledelse, med uklare ansvarlinjer mellom de ulike organene i selskapet.[...] Manglende evne til regionale tilpassinger, kombinert med ressurskrevende prosesser, gjør at [Næringslivets Hovedorganisasjon] støtter departementets anbefaling om ta ut bestemmelsen i loven som sier at selskapet skal ha regional styrever.»

Innovasjon Norge selv uttaler seg positiv om å ta bort lovbestemmelsen om regionale styrever:

«... selskapets styre bør ha frihet til å organisere selskapet, og at det i minst mulig grad bør gjelde lovmessige føringer som begrenser styrets handlingsrom.»

Innovasjon Norge påpeker videre at nær samhandling med næringslivet, fylkeskommunene, andre virkemiddelaktører og ulike utviklingsaktører og organisasjoner i regionene er en forutsetning for å nå selskapets formål. De viser til at:

«Den regionale forankringen vil derfor være svært viktig for Innovasjon Norge også i fremtiden, og selskapet vil legge vekt på å etablere strukturer som sikrer nærhet til og samhandling med næringslivet i hele landet, og tett dialog med og involvering av andre regionale aktører.»

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag deler også departementets vurderinger om at styret må kunne tillegges nødvendig kompetanse til å utforme den samlede virksomheten, inkludert en hensiktsmessig og forsvarlig organisering av Innovasjon Norge, uten at dette bør svekke selskapets regionale betydning. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag* fremhever at det derfor bør ligge til styret å avgjøre spørsmål om bruken av regionale styrer. *Fylkesmannen i Hedmark* anbefaler at Innovasjon Norge gis muligheten til å etablere regionale styrer som et supplement til det regionale partnerskapet.

Enkelte fylkeskommuner kommenterer at de regionale styrene tar en begrenset rolle og fokuserer på enkeltsaker. *Finansforbundet i Innovasjon Norge* bemerker at:

«Dagens løsning med regionale styrer knyttet til de enkelte distriktskontorene gir våre medlemmer betydelig merarbeid uten å tilføre verdi i form av økt kompetanse, lokal kunnskap eller innspill. Styrene oppfattes som tidstyver i forbindelse med saksbehandlingen og øker behandlingstiden. Distriktskontorene har løpende dialog med fylkeskommunene og andre lokale aktører og denne dialogen vurderes som viktigere for våre medlemmer.»

Abelia er også blant høringsinstansene som støtter departements forslag, og sier blant annet:

«Det gir ikke mening at Innovasjon Norges 15 regionkontorer skal betjene like mange regionale styrer bestående av 120 styremedlemmer. [...] Det er viktig at Innovasjon Norge beholder lokal kjernekompetanse på de sentrale tjenestene, samtidig som det fremstår som både ønskelig og mulig at enkelte mindre sentrale tjenester og virkemidler kan administreres av mindre team som ikke må være representert på hvert enkelt kontor. Kombi-

ner med økt digitalisering av tjenesteporteføljen vil det dessuten representere en forbedring og forenkling for brukerne.»

Den gjennomgående argumentasjonen blant høringsinstansene som ønsker å opprettholde den gjeldende lovfestingen av de regionale styrene, er at disse styrene har en viktig rolle i selskapet og i den regionale koordineringen. *Sametinget* er bekymret for at Innovasjon Norges regionale tilstedeværelse, selskapets regionale forankring og utviklingen av regionale virkemidler kan svekkes dersom lovfestingen av regionale styrer oppheves. *Sametinget* bemerker videre at:

«I tillegg sikrer de regionale styrene representasjon fra og kompetanse om næringslivet i de ulike regionene. Samtidig sikres ikke samisk kompetanse verken i dagens organiseringsform, eller i departementets forslag. [...] Det er viktig at Innovasjon Norge har god kompetanse om viktige saker for det samiske samfunnet, og at organisasjonen innehar samisk kultur- og samfunnsforståelse, slik at Innovasjon Norges virksomhet hensyntar samiske interesser.»

De fleste fylkeskommunene som er negative til å fjerne lovfestingen av de regionale styrene, kommenterer ikke dette nærmere. *Oslo kommune* skriver at:

«På regionalt nivå har eierskapsreformen medført at fylkeskommunene har fått rett til å oppnevne medlemmer av regionstyrene. Tidligere hadde fylkeskommunene forslagsrett. Oslo kommune mener at regionstyret i Innovasjon Norge spiller en viktig rolle som en fast arena for sentrale aktører i regionen og er av den oppfatning at den nåværende ordningen med regionale styrer bør fortsette.»

Møre og Romsdal fylkeskommune skriver at de regionale styrene har vært viktige lokalt, både gjennom lokal kunnskap og nærhet til det regionale næringslivet. De skriver at effektivisering handler mer om hvordan Innovasjon Norge utnytter kompetansen til det regionale styret og hvilke fullmakter disse styrene blir tildelt. Flere av fylkeskommunene tar til orde for at:

«eierne, selskapets styre og ledelse i fellesskap utvikler nye modeller/fullmakter for distriktskontorene, herunder styrene.»

Bondelaget skriver at:

«Lovfestinga av eit regionalt styrenivå vil vere meir forpliktande for dei miljø og organisasjonar som rekruterer til regionstyra, enn deltaking i eit mogleg kontaktforum etablert som ein alternativ arena til regionstyret [...] Overgang til eit mindre forpliktande kontaktorgan i regionen, kan svekke legitimiteten og innsikta til [Innovasjon Norge] som forvaltar av investeringsmidlane i landbruket. Det vil vere negativt både for landbruket som næring og for [Innovasjon Norge] som organisasjon.»

Etter Fylkesmannen i Finnmarks vurdering har regionale styrer vært viktig for den regionale forankringen i Innovasjon Norge. Fylkesmannen i Finnmark mener bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styrer er viktig for å kunne ivareta kravet om en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene, og at:

«Dersom bestemmelsen tas ut kan dette resultere i at de regionale styrene etter hvert blir lagt ned og sentralisert, og regionale behov vil kunne komme ut av fokus. [...] Målet om å spare ressurser blir etter vår oppfatning av mindre betydning enn formålet om å ha en bred forankring faglig og geografisk av [Innovasjon Norges] virksomhet.»

3.5.4 Stortingets vedtak 466, 19. januar 2016

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at lovfesting av regionale styrer i Innovasjon Norge opphører, jf. vedtak 466.

Stortingsvedtaket er i samsvar med komitéinnstillingen. I Innst. 131 L (2015–2016) gir næringskomiteen følgende bakgrunn for sitt vedtak:

«Komiteen viser til at regjeringen foreslår at lovfesting av regionale styrer oppheves. Komiteen peker på at forslaget innebærer at Innovasjon Norge ikke må ha regionale styrer, men at selskapets hovedstyre kan velge å ha det dersom det fremstår som hensiktsmessig for selskapets samlede virksomhet. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at kravene til regional involvering og samarbeidet med fylkeskommunene foreslås beholdt som i dag. Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, merker seg høringsinnspillene om at Innovasjon Norge bør ha større frihet til organisering, og støtter opphevelse av lovfestingen av regionale styrer. Flertallet viser til at opphevelse av lovfesting av regionale styrer ikke er til hinder for at regionale styrer videreføres der det er hensiktsmessig. Flertallet legger til grunn at den regionale tilknytningen ikke reduseres ved opphevelse av lovfesting av regionale styrer.»

I dialogen med de andre eierne og Innovasjon Norge om Stortingets vedtak viser Oppland, Sør-Trøndelag og Vestfold fylkeskommuner til at fylkeskommunene mener at de regionale styrene burde beholdes.

3.5.5 Departementets vurdering

Forslaget om å oppheve bestemmelsen om at Innovasjon Norge må ha regionale styrer er en del av arbeidet for å sikre at styret i Innovasjon Norge har de nødvendige fullmaktene til å tilpasse Innovasjon Norges innsats i regionene til regionale behov og til beste for regional næringsutvikling og kunder. Det er også et tiltak for å sikre klare ansvarslinjer mellom de ulike organene i Innovasjon Norge i tråd med alminnelig selskapslovgivning og prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Forventingene om regional tilstedeværelse og forankring vil ikke reduseres med dette forslaget. Dette sikres ved å videreføre dagens bestemmelser for regional tilstedeværelse i lovens § 11 som sier at

«Selskapet skal ha en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene. Selskapet skal samarbeide med regionale aktører. Samarbeidet reguleres nærmere gjennom egne avtaler mellom selskapet og den enkelte aktør.»

Argumentene for å beholde føringen bygger ofte på en premiss om at styrene tar en stor rolle i den regionale koordineringen. De regionale styrene skal delta i utvikling av selskapets regionale strategi, drive tilsyn med distriktskontoret og ha beslutningsmyndighet i enkeltsaker. Høringsinstanser som kjenner forholdene godt, påpeker at styrene i varierende grad tar alle disse rollene, og at de ofte konsentrerer sitt arbeid om å behandle finansieringssaker som ligger over fullmaktsgrensene til administrasjonene på distriktskontorene. Det vil også si at de regionale styrene ikke deltar aktivt i tildelingen av de andre tjenestene Innovasjon Norge leverer som rådgiving, kompetansetjenester, profilering og nettverk.

Innovasjon Norge vil være fri til å beholde de regionale styrene selv om bestemmelsen fjernes.

Departementet viser også til at det er et krav i lovens § 11 om organisering på regionalt nivå som sikrer regional forankring blant annet gjennom de regionale partnerskapene som ledes av fylkeskommunene. I partnerskapene drøftes blant annet utfordringer og strategier for næringsutvikling i de enkelte regionene.

I dag har Innovasjon Norge 15 regionale styrever. Denne ordningen kan fremstå som ressurskrevende for de lokale kontorene som skal betjene styrene og de til sammen 120 styremedlemmene. Ordningen med regionale styrever kan også begrense anledningen til å samle enkelte sakstyper ved ett eller flere distriktskontor. Når alle typer finansieringssaker må kunne behandles på hvert distriktskontor, kan det enkelte distriktskontor i mindre grad bygge opp spisskompetanse på sakstyper som er særlig relevant for regionen. For enkelte ordninger er det også pekt på i evalueringer, at saksbehandlingen kunne blitt kvalitativt bedre og mindre kostnadskrevende hvis det hadde vært anledning til mer spesialisering.

Etter departementets vurdering er det også sider ved dagens modell som gjør det uklart i hvor stor grad styret i Innovasjon Norge kan ta ansvar for forvaltningen av selskapet slik det er bestemt i gjeldende § 17 om hovedstyrets myndighet. Departementet vil her fremheve at de regionale styrene har egne mandat og representasjon fra fylkeskommunene som også er eiere i Innovasjon Norge, samtidig som de regionale styrene er underlagt hovedstyret. Representasjon fra fylkeskommunene i de regionale styrene fører også til at enkelte representanter for fylkeskommunene har rollen som eier, oppdragsgiver og beslutter av enkeltsaker. Dette er ikke forenlig med den rolledelingen som ellers legges til grunn for forvaltningen av Innovasjon Norges virkemidler. Dagens føringer kan også gi styret utfordringer når det gjelder å ta ansvar for etterlevelsen av bestemmelsene om habilitet i lovens § 25.

Forslaget om å fjerne de regionale styrene bør også ses i sammenheng med departementets forslag om å gjøre selskapet mer ansvarlig for egen virksomhet, jf. punkt 3.3 om eiernes ansvar. Økt ansvar for selskapet tilsier at selskapet også gis større handlingsrom til å organisere egen virksomhet. Flere av høringsinstansene er av en annen oppfatning. Dette gjelder spesielt flertallet av fylkeskommunene som har levert høringsuttalelse. Gjennomgående for disse er at de er imot å fjerne føringen i loven om at Innovasjon Norge skal ha regionale styrever, samtidig som de støtter forslaget om å begrense eiernes ansvar for Innovasjon Norge.

Styret i Innovasjon Norge bør etter departementets vurdering ha handlingsrom til å tilpasse kundekontakt, saksbehandling og beslutningssystemer effektivt og i tråd med utviklingen i selskapets rammebetingelser. Dette er en del av styrets ansvar for å forvalte selskapet, jf. gjeldende § 17 om hovedstyrets myndighet.

Departementet anbefaler at føringen om at selskapet skal ha regionale styrever oppheves.

3.6 Styrenes sammensetting m.m.

3.6.1 Gjeldende rett

Bestemmelsen om styrenes sammensetting i lov om Innovasjon Norge § 14 har i dag en slik formulering:

«Selskapet skal ha et hovedstyre på minst seks medlemmer.

Ved behandling av administrative saker suppleres hovedstyret med ytterligere to styremedlemmer som velges av og blant de ansatte.

Hovedstyret kan ha varamedlemmer.

Hovedstyret oppnevnes av foretaksmøtet med unntak av de ansattes valgte styremedlemmer.

Hovedstyret skal ha en leder og nestleder som velges av foretaksmøtet.

Eierne kan i foretaksmøtet oppnevne en valgkomité som fremmer forslag i forbindelse med hovedstyrevalg.

Selskapet skal ha regionale styrever på maksimum åtte medlemmer.

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styrene gjelder tilsvarende.

Administrerende direktør kan ikke være medlem av styrene.»

Lovregulering av adgang til valgkomité i forbindelse med hovedstyrevalg og lovfesting av at de regionale styrene skal ha maksimum åtte medlemmer ble vedtatt i sammenheng med at fylkeskommunene kom inn på eiersiden i Innovasjon Norge fra og med 1. januar 2010 jf. Ot.prp. nr. 10 (2008–2009) og Innst. O. nr. 30 (2008–2009).

3.6.2 Forslag i høringsbrevet

Det ble foreslått flere endringer i § 14; nedjustering av minsteantallet for eieroppnevnte styremedlemmer til fem, oppheving av krav om varamedlemmer for de eieroppnevnte styremedlemmene, oppheving av bestemmelser om maksimalt antall medlemmer i regionale styrever, oppheving av bestemmelsene for oppnevning av valgkomité og fjerning

av bestemmelsen i siste ledd om at administrerende direktør ikke kan være medlem av styrene.

3.6.3 Høringsinstansenes syn

Av 53 hørings svar har 18 merknader til endringene om minste antall medlemmer i styret. Tre uttrykker støtte til forslaget om å redusere minsteantallet. 15 høringsinstanser er negative, blant disse tolv fylkeskommuner. Disse fylkeskommunene fremhever at styret må favne bredden i næringsstrukturen og regional representasjon. Aust-Agder fylkeskommune skriver:

«Dette forholdet er mer vesentlig enn styrets størrelse isolert sett.»

Oslo kommune konkluderer med at det synes lite hensiktsmessig å stille høyere krav til minsteantallet i styret enn for allmennaksjeselskap. Oslo kommune fremhever for øvrig at selskapets størrelse og kompleksitet tilsier et visst antall styremedlemmer.

Næringslivets Hovedorganisasjon har som eneste høringsinstans hatt merknader til å fjerne kravet om valgkomité. De ønsker at det skal være et slikt krav i lov eller vedtekter som sikrer at flere enn staten er med på å velge styret i selskapet.

Forslaget om å oppheve bestemmelsen som fastsetter at administrerende direktør ikke kan være medlem av styret får ikke støtte.

3.6.4 Stortingets vedtak 467, 19. januar 2016

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at Innovasjon Norge skal ha et styre på minst 9 medlemmer, jf. vedtak 467.

Stortingsvedtaket er i samsvar med komitéinnstillingen. I Innst. 131 L (2015–2016) gir næringskomiteen følgende bakgrunn for sitt vedtak:

«Komiteen viser til regjeringens forslag om å nedjustere det lovfestede antall styremedlemmer i Innovasjon Norge. Komiteen støtter ikke dette forslaget. Komiteen mener at den regionale innflytelsen på valg til hovedstyret som et minimum bør være som i dag. Komiteen ber regjeringen sikre en ordning for valg av styret som gir fylkeskommunene reell og forholdsmessig innflytelse over sammensetning av hovedstyret. Komiteen understreker at en utvidelse av hovedstyret er ønskelig uavhengig av hvordan Innovasjon Norge faktisk velger å forholde seg til at lovfestingen av regionale styre oppheves. På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag: «Stor-

tinget ber regjeringen legge til grunn at Innovasjon Norge skal ha et styre på minst 9 medlemmer.»

I dialogen med de andre eierne og Innovasjon Norge om Stortingets vedtak er det ikke kommet innsigelser mot Stortingets anmodning. Innovasjon Norge ba i sin tilbakemelding om at departementet vurderer om det kan være hensiktsmessig å videreføre lovens omtale av valgkomité.

3.6.5 Departementets vurdering

Innovasjon Norges egenart og formål tilsier at styret samlet sett bør ha bred erfaring og kompetanse når det gjelder ulike regioner og næringers muligheter og utfordringer. Selskapets størrelse og kompleksitet tilsier også et visst antall styremedlemmer.

Departementet mener i utgangspunktet at det synes lite hensiktsmessig å stille høyere krav til minsteantallet medlemmer i styret til Innovasjon Norge enn for styre i allmennaksjeselskap som har mer enn 200 ansatte. På denne bakgrunn anbefalte departementet i Prop. 89 L (2014–2015) at det lovbestemte minsteantallet for eieroppnevnte medlemmer i styret settes til fem medlemmer. Antallet ansattrepresentanter i styret kommer i tillegg.

I stortingsvedtak 467 blir regjeringen bedt om å legge til grunn at Innovasjon Norge skal ha et styre på minst ni medlemmer. Dette vil bety en lovfesting av dagens praksis og bestemmelsene i selskapets vedtekter og eieravtalen. En lovfesting vil dermed ikke ha konsekvenser per i dag, men den vil redusere handlingsrommet for eierne når det gjelder eventuelle fremtidige endringer i vedtekter og avtaler mellom eierne. Ingen av høringsinstansene under den alminnelige høringen argumenterer for en økning i minsteantallet. En lovendring som innebærer lovfesting av et minsteantall på ni eiervalgte styremedlemmer er lagt til grunn for i denne proposisjonen.

Det er ikke vanlig i selskapslovgivningen å regulere adgangen til å ha valgkomité. En regulering av dette i lov om Innovasjon Norge anses dermed også som unødvendig og bør fjernes for å forenkle loven.

Departementet ønsker å gå bort fra ordningen med varamedlemmer når det gjelder de eieroppnevnte styremedlemmene. Dette er en tilnærming til bestemmelsene for statsforetak. Dette utelukker ikke at de ansattvalgte styremedlemmene kan ha vararepresentanter.

Som en konsekvens av forslaget om å oppheve lovfestingen av regionale styrer, jf. endringsforslaget til § 13, foreslås bestemmelsen om antallet styremedlemmer for de regionale styrene opphevet.

Forslaget om å oppheve bestemmelsen i siste ledd om at administrerende direktør ikke kan være medlem av styrene frafalles.

Endringer i tråd med vurderingene over vil legge til rette for at den regionale innflytelsen på valg til hovedstyret som et minimum vil være som i dag.

3.7 Flertallskrav ved økning av eierens forpliktelser

3.7.1 Gjeldende rett

Vilkårene for å øke eierens forpliktelser ovenfor Innovasjon Norge følger i dag av § 9 om *Eierens ansvar* og § 28 c om *Krav om enstemmighet*.

Gjeldende § 9 har følgende formulering:

«Eierne er ansvarlige for selskapets forpliktelser. Dersom det oppstår forpliktelser for selskapet etter en låne- eller garantiordning, jf. § 10 nr. 1, som ikke kan dekkes av selskapet, er eierne pliktige til å tilføre den enkelte ordning ny kapital. Ved oppløsning av selskapet har eierne solidarisk plikt til å skyte inn midler i selskapet i den grad det er nødvendig for å gi øvrige fordringshavere dekning.»

Gjeldende § 28 c har følgende formulering:

«En beslutning krever tilslutning fra samtlige eiere når den innebærer en økning av eierens forpliktelser i forhold til selskapet.»

3.7.2 Forslag i høringsbrevet

I høringsbrevet ble det foreslått å begrense eierens ansvar, jf. punkt 3.3 i denne proposisjonen. Det ble også foreslått å oppheve § 28 c i høringsbrevet. Forslaget om å oppheve § 28 c ble begrunnet med høringsforslaget om å endre eierskapet i Innovasjon Norge til et heleid statlig selskap. Hvilke bestemmelser som ville regulere vilkårene for en økning i egenkapitalen, gitt en videreføring av dagens eierstruktur ble ikke belyst nærmere i høringen.

3.7.3 Høringsinstansenes syn

Forslaget om å oppheve § 28 c ble ikke gitt stor oppmerksomhet i den alminnelige høringen.

Ingen høringsinstanser hadde merknader direkte knyttet til forslaget om å oppheve § 28 c, men det var merknader i mange av svarene fra fylkeskommunene som også kan relateres til opphevingen av § 28 c:

«Fylkestinget i [fylke] støtter forslaget om at solidarisk ansvar avskaffes og at ansvaret legger opp til et mønster av lov om statsforetak/aksjeloven. Dette betyr at ansvaret begrenses til den til enhver tid innskutte kapital.»

Endringer i loven kan ha som konsekvens at eierskapet må tilføre selskapet ny egenkapital. Fylkestinget i [fylke] ber om at det før beslutning fattes i foretaksrådet, blir gjort en analyse av kapitalbehovet.»

Like eller lignende formuleringer som over, finnes i høringsbrevene fra de 13 fylkestingene i Akershus, Aust-Agder, Finnmark, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, Nordland, Sør-Trøndelag, Telemark, Vest-Agder, Vestfold og Østfold. Ingen fylkeskommuner hadde merknader som sto i motstrid til dette.

I dialogen som er ført med fylkeskommunene og Innovasjon Norge i etterkant av Stortingets vedtak 19. januar 2016 har både selskapet og de andre eierne gitt støtte til opphevingen av § 28 c og forslaget i denne proposisjonen.

3.7.4 Departementets vurdering

Gitt at gjeldende eierstruktur i Innovasjon Norge opprettholdes vil en oppheving av § 28 c innebære at flertallskravet for vedtektsendring i § 28 b regulerer vilkårene for en økning av eierens forpliktelser, da en økning i eierens innskudd vil kreve vedtektsendring, jf. § 7 om eierens innskudd. I henhold til § 28 b krever vedtektsendring tilslutning fra minst to tredjedeler av de avgitte stemmene på foretaksrådet. En oppheving og eventuelt endringer i § 28 c ble belyst i departementets brev til Stortingets næringskomité den 17. og 25. november 2015. Det er også belyst i dialogen med fylkeskommunene og Innovasjon Norge i tilknytning til Stortingets behandling av Prop. 89 L (2014–2015).

Behov for å øke innskuddskapitalen kan være en konsekvens av at selskapets egenkapital er blitt uforsvarlig lav med henvisning til forslag til ny § 7 a *Krav om forsvarlig egenkapital sett i sammenheng med forslaget om endring i eieransvaret under punkt 3.3*. I merknaden til paragraf § 28 c vises det til § 5-20 i aksjeloven. I aksjeloven gjelder enstemmigheten for å øke forpliktelsen knyttet til én

aksje. Men aksjeloven gir fremdeles mulighet til å øke egenkapitalen i et aksjeselskap gjennom emisjon så lenge det er minst 2/3 flertall for dette. I lov om Innovasjon Norge er eierkretsen begrenset, jf. § 2.

Krav om enstemmighet med henvisning til gjeldende § 28 c eller et høyt flertallskrav vil redusere handlingsrommet for å finne løsninger i situasjoner med behov for innskuddskapital fra eierne. Samtidig vil et høyt flertallskrav øke mulighetene for de enkelte eiere til å hindre økninger i innskuddskapitalen som de er imot. *Fylkeskommunene* viser i sine høringssvar til at krav om forsvarlig egenkapital kan føre til at fylkeskommunene må øke sine innskudd i Innovasjon Norge, men høringssvarene virker å være gitt i sammenheng med eventuelle umiddelbare konsekvenser av lovendringen og ikke som en nærmere vurdering av konsekvensene ved en oppheving av § 28 c. *Fylkeskommunene og Innovasjon Norge* har også uttrykt støtte til en oppheving av § 28 c i brev og møter om oppfølgingen av stortingsvedtakene 19. januar 2016, der konsekvensene ble nærmere drøftet.

Flertallskravet for å øke innskuddskapitalen bør legge til rette for en god avveining mellom interessen flertallet eventuelt har for å bidra til en løsning for å opprettholde driften av Innovasjon Norge, og mindretallets vern mot å bli pålagt forpliktelser de ikke evner eller ønsker å innfri. En situasjon hvor én eller et lite mindretall av eierne ikke ønsker eller kan skyte inn mer kapital i selskapet, kan unngås ved at eierskapet fordeles annerledes mellom fylkeskommunene. Dagens eieravtale for Innovasjon Norge regulerer overdragelse av andeler mellom fylkeskommunene, jf. eieravtalens kapittel 8. Fylkeskommunene kan for øvrig også avtale et flertallskrav seg imellom for at det skal stemmes for en eventuell økning i forpliktelsene på foretaksmøtet. Lignende avtaler mellom eierne eksisterer allerede i dag.

En samlet vurdering tilsier at § 28 c bør oppheves samtidig som det innføres begrenset ansvar for eierne i § 9. Sistnevnte endring vil uansett innebære at eiernes ansvar reduseres sammenlignet med dagens situasjon hvor eierne solidarisk hefter ubegrenset for selskapets forpliktelser.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

De foreslåtte endringene kan gi styret i Innovasjon Norge rom til å effektivisere driften av selskapet både i form av lavere kostnader og i form av høyere kvalitet på tjenestene selskapet leverer. Dette gjelder særlig adgangen til å endre beslutningsstrukturen i selskapet og de tilpasninger som da kan gjøres i saksbehandlingen.

En oppheving av føringen om regionale styrer kan gi selskapet bedre anledning til å bygge opp spisskompetansemiljøer ved distriktskontorene. De kan ivareta nasjonale oppgaver og tilbud som er særlig relevant for næringsutviklingen i regionen. I evalueringer er det pekt på at saksbehandlingen kunne blitt kvalitativt bedre og mindre kostnadskrevenende hvis det hadde vært anledning til mer spesialisering. Med dagens organisering blir Innovasjon Norges spesialister ofte lokalisert til hovedkontoret for å støtte de ulike distriktskontorene. De foreslåtte endringene i loven vil legge til rette for at mer av den spesialiserte kompetansen kan bygges opp ved ulike distriktskontor.

I lovforslaget legges det opp til at selskapet i større grad blir ansvarlig for egne forpliktelser samtidig med at oppdragsgiverne fremdeles skal være ansvarlig for at Innovasjon Norge kan ivareta sine forpliktelser knyttet til de låne- og garantiordningene som oppdragsgiveren har lagt til selskapet. Den risikoen som da overføres til selskapet er i hovedsak knyttet til driften av selskapet. Etter departementets vurdering vil overføringen av ansvaret for selskapets forpliktelser tydeliggjøre styrets ansvar for at selskapets drift er effektiv og over tid redusere kostnadene for oppdragsgiverne knyttet til dette. Samtidig vil de kravene som stilles til selskapets egenkapital bli på linje med statsforetaksloven, noe som kan medføre behov for å styrke selskapets egenkapital.

I Prop. 89 L (2014–2015) fremgikk det at egenkapitalen på 53 mill. kroner som var i selskapet ved utgangen av 2013 ble vurdert som tilstrekkelig gitt de forutsetninger som følger av dagens regnskapslov og god regnskapsskikk. 9,6 mill. kroner av egenkapitalen er innskudd fra fylkeskommunene, 10 mill. kroner er innskudd fra staten og om lag 26 mill. kroner av egenkapitalen er knyttet til de statseide selskapene som ble fusjo-

nert inn i Innovasjon Norge i 2003. Egenkapitalen i Innovasjon Norge fremsto som økt ved utgangen av 2014, hovedsakelig på grunn av endringer i parametere som ligger til grunn for beregningen av pensjonskostnader. Egenkapitalen som i dag er knyttet til enkeltordninger, medregnet låne- og garantiordningene, er holdt utenfor. Lovforslaget utløser således ikke noe behov for bevilgninger gitt gjeldende egenkapital i selskapet. Endring i ansvarsbestemmelsen § 9 sammenholdt med krav om forsvarlig egenkapital i henhold til forslaget om ny § 7 a, nærmere omtalt under punkt 3.1, vil innebære at egenkapitalen blir en del av den jevnlike eieroppfølgingen.

Fremtidige behov for innskudd i selskapet som følge av kravet om en forsvarlig egenkapital, kan komme fra endrede beregningsmetoder for pensjonskostnader og forpliktelser, jf. blant annet pågående vurderinger av endringer i regnskapslovgivningen. En innføring av begrenset eieransvar og krav om forsvarlig egenkapital kan medføre at et flertall på 2/3 eller flere av eierne pålegger enkelte fylkeskommuner å gjøre innskudd i Innovasjon Norge, jf. punkt 3.7. i denne proposisjonen. Endringene vil uansett ikke medføre en økning i forpliktelsene for de enkelte eierne sett i forhold til gjeldende rett, hvor eierne solidarisk hefter ubegrenset for Innovasjon Norges forpliktelser.

Dagens eiere i Innovasjon Norge vil imidlertid fremdeles, i siste omgang, måtte garantere for de forpliktelser som selskapet har pådratt seg før de foreslåtte endringene trer i kraft.

Et flertall av fylkeskommunene varslet i høringsen at de i fellesskap vil vurdere organiseringen av eget eierskap i Innovasjon Norge. Det er også etablert møteplasser mellom eierne på administrativt og politisk nivå om eieroppfølgingen av selskapet. I dag er det en egen avtale mellom eierne i Innovasjon Norge som blant annet regulerer valg til styret, eiermøter, fordeling av ansvar og utbytte fra ordninger.

Innovasjon Norge er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Når det gjelder regnskapsføringen av pensjonsforpliktelsene, legger Innovasjon Norge

norsk regnskapsstandard til grunn. Dette forslaget til endringer gir ingen nærmere behandling av problemstillinger knyttet til pensjon som er felles for en rekke statseide selskap.

Lovforslaget vil ikke endre de ansattes pensjonsforhold i vesentlig grad. Av 763 ansatte per 31. desember 2014 var 589 medlemmer i Statens

pensjonskasse, 41 ansatte hadde en ordning gjennom DNB Livsforsikring og om lag 133 har eventuelle utenlandske ordninger knyttet til de ulike landene Innovasjon Norge opererer i. For de som er medlemmer i Statens pensjonskasse er ordningen garantert av staten.

5 Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget

Til § 7

Paragrafen regulerer eierinnskuddet i selskapet.

Nåværende annet punktum vurderes som overflødig, siden første punktum også kan benyttes ved eventuelt senere endringer av eierinnskudd i selskapet. Annet punktum foreslås derfor opphevet av forenklingshensyn.

Til § 7 a

Paragrafen er ny. Den fastsetter et generelt forsvarlighetsprinsipp for egenkapitalen i selskapet. Endringen har sammenheng med forslaget i proposisjonen om å oppheve det ubegrensede eieransvaret for selskapets forpliktelser og erstatte dette med et begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Utformingen av paragrafen er etter mønster fra statsforetaksloven § 12 med unntak av noen språklige endringer ved at Innovasjon Norge benevnes som et selskap i stedet for statsforetak eller foretak.

Etter *første ledd* skal selskapet til enhver tid ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra Innovasjon Norges virksomhet. Prinsippet innebærer at det skal være et forsvarlig forhold mellom virksomheten til Innovasjon Norge og den egenkapital selskapet disponerer over.

Etter *annet ledd og tredje ledd* pålegges styret handleplikt hvis egenkapitalen ikke er å anse som forsvarlig.

Til § 7 b

Paragrafen er ny. Den regulerer forhøyelse av innskuddskapitalen ved nyinnbetaling. Forhøyelse av innskuddskapitalen uten ny innbetaling er foreslått regulert i ny § 7 c. Endringen har sammenheng med forslaget i proposisjonen om å oppheve det ubegrensede eieransvaret for selskapets forpliktelser og erstatte dette med et begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Paragrafen er utformet etter mønster fra statsforetaksloven § 14 med unntak av at formuleringen «foretaket» erstattes gjennomgående med «selskapet» og at «staten» erstattes av «eierne». Etter *første ledd* hører det

under foretaksmøtet å beslutte å øke eiernes innskudd i selskapet. Statsrettslig må vedtaket om å øke statens innskudd ha dekning i et bevilgningsvedtak fra Stortinget. *Annet ledd første og annet punktum* stiller krav til innholdet av møteprotokollen fra foretaksmøtet hvor innskuddskapitalen besluttes forhøyet. *Tredje ledd første punktum* gjelder innbetalingstidspunktet for forhøyelsesbeløpet. *Tredje ledd annet punktum* angir det nærmere tidspunktet for når kapitalforhøyelsen skal anses gjennomført, og er blant annet avgjørende for når det høyere beløpet kan føres i balansen som eiernes innskuddskapital.

Til § 7 c

Paragrafen er ny. Den regulerer adgangen til å øke eiernes innskuddskapital i selskapet uten at det foretas ny innbetaling til selskapet. Endringen har sammenheng med forslaget i proposisjonen om å skifte fra ubegrenset til begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Paragrafen er utformet etter mønster fra statsforetaksloven § 15 med unntak av noen språklige endringer ved at Innovasjon Norge benevnes som selskap i stedet for foretak og at «staten» erstattes av «eierne».

Etter *første punktum* hører det under foretaksmøtet å beslutte å øke eiernes innskudd i selskapet ved overføring fra selskapets egenkapital. *Første punktum* stiller også krav om at selskapets egenkapital i så fall må overstige det tidligere innskuddsbeløpet etter den senest fastsatte balansen. *Annet punktum* fastsetter at møteprotokollen fra foretaksmøtet skal angi hvor mye innskuddet skal forhøyes med. *Tredje punktum* fastsetter når kapitalforhøyelsen anses gjennomført.

Til § 7 d

Paragrafen er ny. Den regulerer adgangen til nedsetting av eiernes innskuddskapital i selskapet. Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å oppheve ubegrenset eieransvar for selskapets forpliktelser og erstatte dette med et begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Paragrafen er utformet etter mønster fra statsfore-

taksloven § 16 med unntak av at «*staten*» erstattes av «*eierne*».

Første ledd første punktum fastsetter at det hører under foretaksmøtet å beslutte nedsetting av innskuddskapitalen. *Første ledd annet punktum* angir de måtene nedsettingsbeløpet kan brukes på. I samsvar med tilsvarende bestemmelser i statsforetaksloven inneholder bestemmelsen tre alternative bruksmåter. *Etter første ledd annet punktum nr. 1* kan nedskrivningsbeløpet brukes til avskrivning av regnskapsmessig tap som ikke kan dekkes på annen måte.

Første ledd nr. 2 og 3 gjelder nedsetting av innskuddskapitalen hvor nedsettingsbeløpet frigjøres til eierne, enten ved et beløp direkte eller ved at det overføres til et fond som senere kan utbetales. Bakgrunnen for at eierne ønsker å frigjøre deler av innskuddskapitalen kan for eksempel være at innskuddskapitalen er høyere enn det som anses forsvarlig, jf. proposisjonens forslag til ny § 7 a.

Annet ledd inneholder nærmere vilkår for at innskuddskapitalen kan settes ned etter *første ledd nr. 2 og 3*, dvs. slik at nedsettingsbeløpet frigjøres for utbetaling til staten. Kravet etter *annet ledd første punktum* er at det etter nedsettingen er full dekning for det gjenværende innskuddet, dvs. at foretaket har eiendeler hvis verdi etter balansen for siste regnskapsår minst tilsvarer den nedsatte innskuddskapitalen. *Annet ledd tredje og fjerde punktum* fastsetter at bekreftelse fra revisor for at vilkårene er oppfylt legges fram på foretaksmøtet, og at bekreftelsen vedlegges protokollen.

Tredje ledd innebærer at aksjeloven §§ 12-4 til 12-6 gjelder tilsvarende for Innovasjon Norge. Begrunnelsen for forslaget er at ved overgang fra ubegrenset ansvar til et begrenset ansvar bør det innføres regler som ivaretar kreditors interesser i tilfelle nedsetting av innskuddskapitalen i Innovasjon Norge. Forslaget innebærer også en tilpassing til statsforetaksloven som har tilsvarende henvisning til aksjeloven §§ 12-4 til 12-6, jf. statsforetaksloven § 16 tredje ledd.

Til § 7 e

Paragrafen er ny. Den regulerer nærmere adgangen til utdeling av utbytte til eierne. Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å oppheve ubegrenset eieransvar for selskapets forpliktelser og erstatte dette med et begrenset eieransvar for selskapets forpliktelser. Paragrafen er utformet etter mønster fra statsforetaksloven § 17 med unntak av noen språklige endringer ved at Innovasjon Norge benevnes som selskap i stedet for foretak, at «*staten*» erstattes av «*eierne*» og at

henvisningene til statsforetaksloven § 16 og kapittel 10 erstattes med henvisning til § 7 d og § 36 a i lov om Innovasjon Norge.

Første ledd første punktum fastslår at utdelinger av selskapets midler til eierne kan skje på tre måter: I forbindelse med nedsetting av innskuddskapitalen, ved oppløsning og som utdeling av utbytte. De påfølgende bestemmelsene i paragrafen fastsetter materielle skranker for hva som kan utdeles som utbytte, og hvem som har myndighet til beslutning om dette. *Første ledd annet punktum* fastsetter at det bare kan utdeles utbytte til eierne i den utstrekning selskapet har en nettoformue som overstiger innskuddskapitalen. Også denne begrensningen må ses i sammenheng med ønsket om å verne om selskapets eget kapitalgrunnlag.

Etter *annet ledd* er det foretaksmøtet som tar beslutning om utdeling av utbytte. Foretaksmøtet er ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte. Slik bestemmelsen er formulert, kan foretaksmøtet på eget initiativ beslutte utdeling av utbytte innenfor de rammer som går fram av *første ledd*.

Til § 8

Paragrafen regulerer finansieringen av selskapets virksomhet. Den enkelte oppdragsgiver er ansvarlig for å finansiere de oppdrag som oppdragsgiveren legger til selskapet. Det foreslås endring i *siste punktum* for å presisere at ved offentlig finansiering av selskapets virksomhet er det oppdragsgiver som setter vilkårene for oppdraget. Endringen skal legge til rette for at offentlige aktører kan legge oppdrag direkte til Innovasjon Norge.

Til § 9

Paragrafen regulerer eiernes ansvar for selskapets forpliktelser. Det foreslås begrensninger i eieransvaret for selskapets forpliktelser. Selskapet blir i større grad ansvarlig for egne forpliktelser. Dette gjelder spesielt forpliktelser knyttet til driften av selskapet. Ansvaret for selskapets låne- og garantiordninger vil fortsatt reguleres særskilt. Endringen i eieransvaret har sammenheng med forslagene i proposisjonen om å gi selskapet større handlingsrom for organiseringen av selskapet, og vil også være en tilnærming til statsforetaksloven og til hva som gjelder for de fleste stats-eide selskaper med sektorpolitiske mål.

Paragrafen foreslås utformet etter mønster for statsforetaksloven, med unntak for Innovasjon Norges låne- og garantiordninger hvor den enkelte oppdragsgiver skal ha et særskilt ansvar

for at selskapet kan ivareta forpliktelser knyttet til de låne- og garantiordningene som den enkelte oppdragsgiver legger til selskapet. Oppdragsgiver bør som hovedregel garantere for Innovasjon Norges forpliktelser knyttet til ordningen. Oppdragsgiver og Innovasjon Norge har likevel anledning til å avtale en forsvarlig håndtering av forpliktelsene gjennom andre tiltak enn garantier fra oppdragsgiver, men dette betinger at tiltakene sikrer at forpliktelser under ordningen ikke vil kunne gi negative konsekvenser for Innovasjon Norges øvrige virksomhet og drift.

Overskriften til paragrafen foreslås endret fra «Eiernes ansvar» til «Ansvar for selskapets forpliktelser» siden både eieransvaret for selskapets forpliktelser og oppdragsgivernes ansvar knyttet til låne- og garantiordninger reguleres i denne paragrafen.

Nåværende første ledd, endres etter mønster fra statsforetaksloven § 4 a med unntak av noen språklige endringer ved at Innovasjon Norge benevnes som selskap i stedet for foretak.

Nåværende annet ledd, som regulerer ansvaret for selskapets låne- og garantiordninger, foreslås endret for å presisere at oppdragsgiver er ansvarlig for at selskapet kan ivareta forpliktelsene knyttet til de låne- og garantiordningene som oppdragsgiveren legger til selskapet. Som følge av dette erstattes også «eierne» med «oppdragsgiver» slik at den enkelte eier ikke er ansvarlig for eventuelle oppdrag fra selskapet som er pålagt fra andre.

Tredje ledd, som regulerer eiernes solidariske plikt, foreslås opphevet. Dette er en ren konsekvensendring av forslaget i proposisjonen om begrensning av eieransvaret.

Til § 10

Paragrafen regulerer selskapets virkemidler. Paragrafen inneholder en generell bestemmelse om selskapets virkemidler, jf. omtale i Ot.prp. nr. 14 (2003–2004) Om lov om Innovasjon Norge. De statlige oppdragene vil bli omtalt i departementenes årlige budsjettproposisjoner og i oppdragsbrev. Fylkeskommunale midler stilles til disposisjon gjennom egne tildelinger og i egne oppdragsbrev. Selskapet kan, etter vedtak i foretaksmøtet, operere på vegne av andre aktører eller tillegges andre virkemidler innenfor selskapets formål slik det er nedfelt i § 1.

I første ledd første punktum foreslås formuleringen «formål» erstattet med «selskapets formål». Dette er en endring av språklig karakter for å gi bedre konsistens med selskapets gjeldende for-

mål, vedtatt i sammenheng med Prop. 187 L (2012–2013) og Innst. 102 L (2013–2014).

Nytt annet ledd presiserer selskapets forpliktelse til å utføre oppdrag for fylkeskommunene. Dette gjelder også enkeltoppdrag fra fylkeskommunene så fremt selskapet har kapasitet til dette. Endringen skal legge til rette for at fylkeskommunene kan legge oppdrag direkte til Innovasjon Norge.

Nytt tredje ledd og fjerde ledd er en flytting av *nåværende annet ledd og tredje ledd*.

Til § 13

Paragrafen fastsetter hvilke organer som utgjør selskapets ledelse.

I første ledd foreslås formuleringen «hovedstyre» endret til «styre». Endringen er en følge av forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styre. Det vil ikke lenger være hensiktsmessig å skille mellom det tidligere hovedstyret og andre styre i selskapet.

Annet ledd, som lovfester at selskapet skal ha regionale styre, foreslås opphevet. Endringen innebærer at selskapet gis større handlingsrom til å organisere egen virksomhet mer i tråd med alminnelige prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Samtidig innebærer videreføringen av gjeldende § 11 at selskapet skal ha en organisering tilpasset ulike behov i regionene og at selskapet skal samarbeide med regionale aktører.

Til § 14

Paragrafen regulerer sammensetningen av selskapets styre. Paragrafens overskrift foreslås endret slik at styret omtales i entall og ikke flertall. Formuleringen «hovedstyre» foreslås endret til «styre» og formuleringen «hovedstyret» foreslås gjennomgående endret til «styret». Endringene er i samsvar med forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styre.

I første ledd foreslås minsteantallet medlemmer i styret endret fra seks til ni medlemmer.

Nåværende tredje ledd om at hovedstyret kan ha varamedlemmer foreslås opphevet. Opphevelsen gjelder for de eieroppnevnte medlemmene. Det foreslås derfor en presisering i *annet ledd* for å klargjøre at ansattoppnevnte medlemmer i styret fortsatt kan ha varamedlemmer.

Nåværende fjerde og femte ledd blir *tredje ledd og fjerde ledd*.

Nåværende sjette ledd foreslås opphevet. Det er ikke vanlig i selskapslovgivningen å lovregulere

adgangen til å ha valgkomité. Endringen er av forenklingssyn.

Nåværende syvende ledd foreslås opphevet. Bestemmelsen gjelder minsteantallet styremedlemmer i de regionale styrene. Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Nåværende åttende og niende ledd blir *femte og sjette ledd*.

Til § 15

Paragrafen regulerer hovedstyremedlemmenes tjenestetid. Formuleringene «*hovedstyremedlemmene*» og «*hovedstyremedlem*» endres til henholdsvis «*styremedlemmene*» og «*styremedlem*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 16

Paragrafen regulerer opphør av styreverv før tjenestetiden er utløpt.

Formuleringene «*hovedstyret*» og «*hovedstyremedlem*» endres gjennomgående til henholdsvis «*styret*» og «*styremedlem*». I tillegg oppheves formuleringene i «*styret*» i overskriften. Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Annet ledd første punktum endres ved at forbeholdet i tilfelle vararepresentant ikke er valgt, oppheves. Dette gjelder for de eieroppnevnte styremedlemmene. Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av varamedlemmer for de eieroppnevnte styremedlemmene, jf. § 14.

Til § 17

Paragrafen regulerer hovedstyrets myndighet. Overskriften til paragrafen endres fra «*hovedstyrets myndighet*» til «*styrets myndighet*». Formuleringen «*hovedstyret*» endres gjennomgående til «*styret*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. *Nåværende tredje ledd* foreslås opphevet. Endringene er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Nåværende fjerde ledd blir *tredje ledd*.

Til § 18

Paragrafen regulerer hovedstyrets møter. Overskriften til paragrafen endres fra «*hovedstyrets møter*» til «*styrets møter*». Formuleringene «*hovedstyrets*», «*hovedstyret*», «*hovedstyremedlem*» og «*hovedstyremøtene*» endres gjennomgående til henholdsvis «*styrets*», «*styret*», «*styremedlem*» og «*styremøtene*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. I *første ledd første punktum* endres formuleringen «*nødvendig*» til «*det trengs*». Endringen er etter mønster fra statsforetaksloven. Det gjøres en språklig korrigerende ved å dele opp «*tilstede*» i to ord slik at det står «*til stede*».

Til § 19

Paragrafen regulerer hovedstyrets vedtaksførhet og flertallskrav. Formuleringene «*hovedstyret*» og «*hovedstyrets*» endres gjennomgående til henholdsvis «*styret*» og «*styrets*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. I første punktum er «*den aktuelle saken*» endret til «*saken*» som en språklig forenkling.

Til §§ 20 og 21

Paragrafene regulerer administrerende direktør og dennes myndighet i selskapet. Formuleringene «*hovedstyret*» endres gjennomgående til «*styret*» og «*hovedstyrets*» endres til «*styrets*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. I tillegg endres formuleringen «*foretakets*» til «*selskapets*». Endringen er av språklig karakter.

Til § 22

Paragrafen regulerer hovedstyrets og administrerende direktørs myndighet til å representere selskapet utad. Formuleringene «*hovedstyrets*», «*hovedstyret*» og «*hovedstyremedlem*» endres gjennomgående til «*styrets*», «*styret*» og «*styremedlem*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 27

Paragrafen regulerer taushetsplikt. Formuleringen «*hovedstyret*» endres gjennomgående til «*styret*». Endringen er en følge av forslaget i proposi-

sjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 28

Paragrafen regulerer foretaksmøtets myndighet og sammensetning. Formuleringen «*hovedstyrets*» foreslås gjennomgående erstattet med «*styrets*». Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å oppheve lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. I tillegg endres formuleringen «*foretakets*» til «*selskapets*». Endringen er av språklig karakter.

Til § 28 c

Paragrafen regulerer vilkårene for å øke eiernes forpliktelser for selskapet. Paragrafen foreslås opphevet fordi krav om enstemmighet eller et for høyt flertallskrav for å øke eiernes forpliktelser vil redusere handlingsrommet for å finne løsninger i situasjoner med behov for innskuddskapital fra eierne. Ved en oppheving av § 28 c vil kravene til vedtektsendring i § 7 ved en økning i eiernes innskudd og flertallskravet for vedtektsendringer i § 28 b, regulere vilkårene for en økning av eiernes forpliktelser for selskapet.

Til 29 a

Paragrafen regulerer beslutning om foretaksmøte uten møte. Formuleringen «*hovedstyret*» endres gjennomgående til «*styret*» og «*hovedstyremedlem*» til «*styremedlem*». Endringene er en følge av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 30

Paragrafen regulerer ekstraordinært foretaksmøte. Formuleringen «*hovedstyret*» foreslås gjennomgående erstattet med «*styret*». Endringene er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 31

Paragrafen regulerer innkalling til foretaksmøte. Formuleringen «*hovedstyret*» endres til «*styret*». Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

I første ledd tredje punktum foreslås formuleringen «*med mindre samtlige eiere er enige om kortere*

frist eller at kortere frist er påtrengende nødvendig» erstattet med «*om ikke kortere varsel i særlig tilfelle er påtrengende nødvendig*». Endringene er av språklig karakter og er en tilpasning til tilsvarende formulering i statsforetaksloven.

Det gjøres en språklig korrigerende ved å dele opp «*tilstede*» i to ord slik at det står «*til stede*».

Til § 31 a

Paragrafen regulerer eiernes rett til å få saker behandlet på foretaksmøtet. Formuleringen «*hovedstyret*» foreslås endret til «*styret*». Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til § 32

Paragrafen regulerer møteledelse og føring av protokoll. I første ledd foreslås formuleringen «*hovedstyrets*» endres til «*styrets*». Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer.

Til Kapittel 7

Nåværende kapittel 7 omhandler regnskap, revisjon og gransking. Det foreslås endring i kapitteloverskriften for å gjenspeile forslaget om en ny paragraf for regulering av oppløsning og avvikling av selskapet foreslås innført under dette kapitlet. Ordene «*oppløsning og avvikling*» tilføyes i kapitloverskriften.

Til § 35

Paragrafen regulerer granskning av selskapet. Formuleringen «*hovedstyret*» foreslås endret til «*styret*» og regionstyrer tas ut av listen over hvem den som forestår en granskning kan kreve opplysninger fra. Endringen er en konsekvens av forslaget i proposisjonen om å fjerne lovfesting av at selskapet skal ha regionale styrer. Henvisningen til revisorloven er spesifisert ved å henvise til § 6-1, jf. tilsvarende henvisning i statsforetaksloven.

Til § 36 a

Paragrafen er ny. Den regulerer oppløsning og avvikling av selskapet. Oppløsning og avvikling har ikke tidligere blitt regulert i lov om Innovasjon Norge.

Det innføres en egen bestemmelse om oppløsning og avvikling som viser til statsforetaksloven §§ 46, 49, 50, 51, 52 og 53 om henholdsvis vedtak om oppløsning, vedtak om avvikling, dekning av fordringshaverne, endelig oppløsning og ansvar for udekkede forpliktelser. Ved oppløsning og avvikling av Innovasjon Norge gjelder statsforetaksloven §§ 46, 49, 50, 51, 52 og 53 så langt de passer.

Til del II ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Det foreslås at loven skal gjelde fra den tid Kongen bestemmer. Endringene i § 9 *første ledd* medfører at selskapet blir ansvarlig for egne forpliktel-

ser, med unntak av det som fremgår i § 9 *andre ledd*. Staten og fylkeskommunene vil fremdeles være solidarisk ansvarlige for de forpliktelsene som selskapet har pådratt seg før endringene i loven trer i kraft. Utover dette kan departementet gi nærmere overgangsbestemmelser.

Nærings- og fiskeridepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i lov om Innovasjon Norge (ansvarsforhold og forvaltning).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov om Innovasjon Norge (ansvarsforhold og forvaltning) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov om Innovasjon Norge (ansvarsforhold og forvaltning)

I

I lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd annet punktum oppheves.

Ny § 7 a skal lyde:

§ 7 a *Krav om forsvarlig egenkapital*

Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Styret skal innen rimelig tid innkalle foretaksmøtet, gi det en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling og foreslå tiltak som vil gi selskapet en forsvarlig egenkapital. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av innskuddskapitalen.

Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i annet ledd, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

Ny § 7 b skal lyde:

§ 7 b *Forhøyelse av innskuddskapitalen ved nyinnbetaling*

Foretaksmøtet kan beslutte å øke eiernes innskudd ved innbetaling av ny kapital.

Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal forhøyes med. Er innskuddet andre formuesverdier enn penger, skal protokollen angi hva som skal skytes inn. Innskuddet kan ikke overføres til et høyere beløp enn det antas å kunne oppføres med i selskapets balanse. På foretaksmøtet skal det legges fram en bekreftelse fra revisor om at innskuddet ikke er verdsatt høyere enn tillatt etter forrige punktum. Bekreftelsen skal vedlegges protokollen.

Innskuddet skal være innbetalt eller overført til selskapet senest samtidig med at forhøyelsen registreres i Foretaksregisteret. Forhøyelsen anses gjennomført når den er registrert i Foretaksregisteret.

Ny § 7 c skal lyde:

§ 7 c *Forhøyelse av innskuddskapitalen uten nyinnbetaling*

Foretaksmøtet kan beslutte å øke eiernes innskudd i selskapet ved overføring fra selskapets egenkapital i den utstrekning denne etter den senest fastsatte balansen overstiger det tidligere innskuddsbeløpet. Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal forhøyes med. Forhøyelsen anses for gjennomført når den er registrert i Foretaksregisteret.

Ny § 7 d skal lyde:

§ 7 d *Nedsetting av innskuddskapitalen*

Foretaksmøtet kan beslutte å sette ned eiernes innskudd. Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal settes ned med, og om beløpet skal anvendes til:

1. *dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte*
2. *tilbakebetaling til eierne, eller*
3. *overføring til fond*

Beslutning som nevnt i første ledd nr. 2 og 3 kan ikke gjelde større beløp enn at det etter nedsettingen er full dekning for det gjenværende innskudd. Ved beregningen av beløpet skal balanse for det siste regnskapsår legges til grunn, men det skal tas tilbørlig hensyn til tap som måtte være lidt etter balansedagen. På foretaksmøte skal det legges fram en bekreftelse fra revisor på at vilkårene i første og annet punktum er oppfylt. Bekreftelsen skal vedlegges protokollen.

Bestemmelsene i lov 13 juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper §§ 12-4 til 12-6 gjelder tilsvarende.

Ny § 7 e skal lyde:

§ 7 e *Utbytte*

Utdeling av selskapets midler til eierne som ikke skjer ved nedsettelse av innskuddskapitalen, jf. § 7 d eller ved oppløsning, jf. 36 a, kan bare foretas som utdeling av utbytte.

Utbytte kan bare besluttes utdelt så langt selskapet har en nettoformue som overstiger innskuddskapitalen. Ved beregningen av beløpet skal balansen

for det siste regnskapsåret legges til grunn. Det kan ikke i noe tilfelle besluttes utdelt mer enn forenlig med forsiktig og god regnskapsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter balansen dagen eller som må forutsettes å ville inntreffe.

Beslutning om utdeling av selskapets midler trefes av foretaksmøtet.

§ 8 tredje punktum skal lyde:

Ved offentlig finansiering er det oppdragsgiveren som fastsetter vilkårene for oppdraget.

§ 9 skal lyde:

§ 9 Ansvar for selskapets forpliktelser

Eierne hefter ikke overfor kreditorene for selskapets forpliktelser. Eierne plikter ikke å gjøre innskudd i selskapet eller i tilfelle dets konkursbo ut over det som følger av stiftelsesdokumentet eller vedtak om å forhøye innskuddskapitalen.

Oppdragsgiveren er ansvarlig for at selskapet kan ivareta forpliktelser knyttet til de låne- og garantiordningene som oppdragsgiveren har lagt til selskapet.

§ 10 skal lyde:

§ 10 Selskapets virkemidler

For å fremme selskapets formål, jf. § 1, kan selskapets midler brukes til:

1. finansiering, herunder tilskudds-, låne-, garanti- og egenkapitalordninger
2. rådgiving og kompetansehevende tiltak
3. nettverk og infrastruktur
4. profilering av norsk næringsliv i utlandet

For å fremme selskapets formål er selskapet forpliktet til å utføre oppdrag for fylkeskommunene. Dette gjelder også enkeltoppdrag fra fylkeskommunene såfremt selskapet har kapasitet til dette.

Eierne kan gi nærmere regler om selskapets virkemidler gjennom foretaksmøtet.

For å fremme selskapets formål kan eierne gjennom foretaksmøtet tillegge selskapet å utføre oppgaver knyttet til forvaltningen av andre statlige og regionale virkemidler, og kan i denne forbindelse fastsette nærmere regler om utøvelsen av slike oppgaver.

§ 13 skal lyde:

§ 13 Selskapets ledelse

Selskapet ledes av et styre og en administrerende direktør.

§ 14 skal lyde:

§ 14 Styrets sammensetning m.m.

Selskapet skal ha et styre på minst ni medlemmer.

Ved behandling av administrative saker suppleres styret med ytterligere to styremedlemmer eller deres varamedlemmer som velges av og blant de ansatte.

Styret oppnevnes av foretaksmøtet.

Styret skal ha en leder og nestleder som velges av foretaksmøtet.

Bestemmelsene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styrene gjelder tilsvarende.

Administrerende direktør kan ikke være medlem av styret.

§ 15 skal lyde:

§ 15 Tjenestetid

Styremedlemmene tjenestegjør i to år. Kortere tjenestetid kan fastsettes i spesielle tilfeller. Tjenestetiden opphører ved utløpet av det ordinære foretaksmøtet i det år tjenestetiden utløper.

Et styremedlem blir stående inntil nytt styremedlem blir valgt selv om tjenestetiden er utløpt.

§ 16 skal lyde:

§ 16 Opphør av styreverv før tjenestetiden er utløpt

Når særlige forhold foreligger, har et styremedlem rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Ved fratredelse skal det gis rimelig forhåndsvarsel til eierne og styret. Medlem av styret som er valgt av foretaksmøtet, kan til enhver tid fjernes ved beslutning av foretaksmøtet.

Opphører vervet for et styremedlem før utløpet av tjenestetiden, skal foretaksmøtet oppnevne et nytt styremedlem for resten av perioden. Oppnevningen kan likevel utstå til neste ordinære foretaksmøte dersom styret er vedtaksført med de gjenværende medlemmer.

§ 17 skal lyde:

§ 17 Styrets myndighet

Forvaltningen av selskapet hører under styret, som også påser at virksomheten drives i samsvar med reglene gitt i eller i medhold av loven her og i forskrift gitt i medhold av loven.

Styret har ansvaret for en forsvarlig organisering av selskapet og skal påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal føre tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten.

I vedtektene kan det bestemmes at visse saker skal avgjøres av styret.

§ 18 skal lyde:

§ 18 *Styremøter*

Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av *styret* og administrerende direktør kan kreve at *styret* sammenkalles. Om ikke *styret* for det enkelte tilfelle bestemmer noe annet, har administrerende direktør rett til å være *til stede* og til å uttale seg på *styremøtene*.

Styremøtene ledes av styrelederen, eller i hans eller hennes fravær, av nestlederen. Er ingen av disse *til stede*, velger *styret* selv sin møteleder.

Ved *styremøtene* skal det føres protokoll som underskrives av samtlige tilstedeværende styremedlemmer. Dersom *styremedlem* eller administrerende direktør er uenig i *styrets* beslutning, kan de kreve sin oppfatning innført i protokollen.

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Vedtaksførhet og flertallskrav*

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av samtlige styremedlemmer som kan delta i *saken*, er til stede. *Styret* kan likevel ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmene av *styret* så vidt mulig er gitt mulighet til å delta i behandling av *saken*.

Som *styrets* beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må likevel alltid utgjøre mer enn 1/3 av samtlige styremedlemmer som kan delta i den aktuelle sak.

Ved valg og ansettelse anses den valgt eller ansatt som får flest stemmer. *Styret* kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemning dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmene likt ved valg av møteleder, avgjøres valget ved loddtrekning.

§ 20 skal lyde:

§ 20 *Administrerende direktør*

Selskapet skal ha en administrerende direktør som tilsettes av *styret*. *Styret* fastsetter også administrerende direktørs lønn. *Styret* treffer vedtak om å si opp eller avskjedige administrerende direktør.

§ 21 skal lyde:

§ 21 *Administrerende direktørs myndighet*

Administrerende direktør forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som *styret* gir. Administrerende direktør skal sørge for at sel-

skapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning, eller som etter vedtektene eller annet vedtak av foretaksmøtet hører under *styret*. Slike saker kan administrerende direktør bare avgjøre om *styret* i enkelte tilfelle har gitt ham eller henne myndighet til det, eller *styrets* beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for *selskapets* virksomhet. *Styret* skal i så fall snarest underrettes om saken.

§ 22 skal lyde:

§ 22 *Styrets og administrerende direktørs representasjonsrett*

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret kan gi *styremedlemmer* eller administrerende direktør rett til å tegne selskapets firma. Vedtektene kan begrense *styrets* myndighet etter første punktum og også selv gi bestemmelser om fullmakt som der nevnt.

Administrerende direktør representerer selskapet utad i saker som faller innenfor hans eller hennes myndighet etter § 21.

§ 27 annet ledd skal lyde:

Taushetsplikten gjelder ikke meddelelser som *styret* eller noen som har fullmakt fra *styret* gir på vegne av selskapet til eierne.

§ 28 annet ledd skal lyde:

Staten representert ved eierdepartementet, fylkeskommunene, selskapets *styre*, administrerende direktør og revisor har rett til å være til stede og til å uttale seg i foretaksmøtet. Administrerende direktør og *styrets* leder har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder. *Selskapets* revisor har plikt til å være til stede i den grad de sakene som skal behandles, er av slik art at revisors nærvær er ønskelig.

§ 28 c oppheves.

§ 29 a skal lyde:

§ 29 a *Beslutning av foretaksmøte uten møte*

Styret kan forelegge en sak til avgjørelse for foretaksmøtet uten å innkalle til møte. Dette gjelder bare hvis *styret* finner at saken kan behandles på en betryggende måte ved at den skriftlig forelegges eierne til avgjørelse.

Styret skal i slike tilfeller sende saksdokumentene med forslag til beslutning og begrunnelse for forslaget til alle eierne og til daglig leder og revisor. Det skal angis en frist for å avgi stemme som ikke kan være kortere enn fristen for å innkalle til foretaksmøte, med mindre alle eierne er enige om en kortere frist. Eierne skal gjøres kjent med at de kan kreve at saken forelegges foretaksmøtet i møte.

Saken skal forelegges foretaksmøtet i møte dersom dette kreves av et *styremedlem*, en eier eller revisor før utløpet av fristen for å avgi skriftlig stemme.

§ 30 skal lyde:

§ 30 *Ekstraordinært foretaksmøte*

Styret kan bestemme at det skal innkalles til ekstraordinært foretaksmøte.

Styret skal innkalle til ekstraordinært foretaksmøte når revisor eller eiere som representerer minst en tredjedel av eierandelene krever det for å få behandlet et nærmere bestemt emne. *Styret* skal sørge for at foretaksmøtet holdes innen en måned etter at kravet er framsatt.

§ 31 skal lyde:

§ 31 *Innkalling til foretaksmøte*

Styret innkaller til foretaksmøte og bestemmer innkallingsmåten. Innkallingen til ordinært foretaksmøte skal foretas skriftlig senest én måned før møtet, og skal være vedlagt årsregnskap, årsberetning og revisors beretning. Innkallingen til ekstraordinært foretaksmøte skal foretas senest to uker før møtet, om ikke kortere varsel i særlig tilfelle er påtrengende nødvendig.

Til møtet innkalles de som etter § 28 annet ledd har rett til å være *til stede* i foretaksmøtet.

Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles på møtet. Vil vedtektene bli foreslått endret, skal hovedinnholdet i forslaget gjengis i innkallingen. Foretaksmøtet kan ikke treffe vedtak i andre saker enn de som er nevnt i innkallingen med mindre samtlige av de som etter § 28 annet ledd har rett til å være *til stede* samtykker i det.

§ 31 a skal lyde:

§ 31 a *Eiernes rett til å få saker behandlet på foretaksmøtet*

En eier har rett til å få behandlet spørsmål på foretaksmøtet som er meldt skriftlig til *styret* tidnok til at det kan tas med i innkallingen. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det sendes ut ny innkalling dersom det er minst to uker igjen til foretaksmøtet skal holdes.

§ 32 første ledd skal lyde:

Foretaksmøtet ledes av *styrets* leder.

Kapittel 7 overskriften skal lyde:

Kapittel 7. Regnskap, revisjon, gransking, oppløsning og avvikling

§ 35 fjerde ledd skal lyde:

Den som på vegne av eierne forestår gransking, har rett til å foreta de undersøkelser i selskapet som finnes nødvendig, og kan i denne forbindelse kreve nødvendig bistand av selskapet. Den som forestår *gransking*, kan av *styret*, administrerende *direktør* og enhver ansatt eller tillitsvalgt i selskapet, kreve enhver opplysning om selskapets forhold som granskingen gjør nødvendig. Den som på vegne av eierne foretar granskingen har taushetsplikt etter samme regler som gjelder revisorer, jf. revisorloven § 6-1.

I kapittel 7 skal ny § 36 a lyde:

§ 36 a *Oppløsning og avvikling*

Ved oppløsning og avvikling gjelder bestemmelsene i lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak §§ 46, 49, 50, 51, 52 og 53 så langt de passer.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. For forpliktelser som Innovasjon Norge har pådratt seg før loven trer i kraft, er eieransvaret ikke begrenset etter § 9 første ledd.
3. Departementet kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

